

Ханделсблат: Интервју са високим представником Валентином Инцком

Разговарао: Тил Хопе

Ханделсблат: Господине Инцко, протести против владе наишли су на велики одазив. Колико су људи фрустрирани?

Валентин Инцко: Демонстранти су љути што у политици у земљи нема никаквих резултата. Разговарао сам са тим људима: ради се о градском становништву, о младим и образованим, али и о старим људима којима је једноставно додијало да наставе живот досадашњим уходаним темпом и без стварне перспективе. Захтијевају како већу владавину права, тако и остварење постулата сер Карла Попера: “Живјети значи рјешавати проблеме”. Бавити се политиком не значи гледање сопствених или интереса политичке партије, него рјешавање проблема људи, а не њихово стварање.

Ханделсблат: Да ли демонстранти заиста могу нешто покренути?

Валентин Инцко: Да, свакако. Само што сам изненађен колико су политичари неосјетљиви и колико мало слуха имају за демонстранте. Има политичара који сматрају да се протестима неће баш ништа постићи и да протести значе само губљење времена. Ја мислим да су у заблуди.

Ханделсблат: Економија земље годинама стагнира. У којој мјери је за то одговорна босанскохерцеговачка политика?

Валентин Инцко: Она сноси главну одговорност. Додатно је, међутим, настала и глобална криза. Прије свега превише је историје и политике а премало економских активности. Овдје постоје многи заступници страних предузећа, као што су Фолксваген, Арцелор-Митал, Рајфајзен или Мегле. Уз боље инвестиционе услове могло би их бити и више.

Ханделсблат: Шта би се на првом мјесту морало промијенити?

Валентин Инцко: Многе фирме се жале на недостатак одлучности или на тешко схватљиве поступке институција. Један њемачки инвеститор, на примјер, већ четири године чека на модернији закон у области шумарства. Додатни проблем представља велики број различитих правила, нпр. у пореском и радном праву. Одговорним политичарима су ти проблеми познати и што их прије превазиђу, то ће бити боље за инвестициону климу.

Ханделсблат: Да ли међународна заједница не инсистира довољно на промјенама?

Валентин Инцко: Ја сам сада четири године овдје и тренутно су амбасадори и међународне организације више него икад раније незадовољни понашањем политичара. Већ постоје неформални приједлози, али не и одлуке у смислу будућих поступака. У сваком случају бисмо морали да размислимо о новој стратегији.

Ханделсблат: Како би она могла да изгледа?

Валентин Инцко: Потребна нам је већа сарадња донатора. Подршка се мора боље координисати и условити. Међународна заједница већ седам година спроводи доста резервисану политику не би ли политичари временом преузели све већу одговорност. Међутим, од тада земља стагнира.

Ханделсблат: Када ће Босна и Херцеговина – ако уопште – приступити ЕУ?

Валентин Инцко: За тај пут су потребне тешке промјене у многим областима, са којима се може ухватити у коштац искључиво држава са функционалним структурама. Процес приступања ЕУ може убрзати само радикална промјена политичког размишљања. Са тренутном политиком заробљеном у етно-територијалним шаблонама тешко да ће доћи до било каквог напретка.